

Vzdělávací obor: **Dějepis**

Očekávaný výsledek učení: CAS-DEJ-001-ZV9-005

Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí.

Popis úrovně SPLNĚNO

- Vlastními slovy popíše státní a ostatní svátky, významné dny a výročí v ČR (včetně vybraných dnů na nadnárodní úrovni), přiřadí je k datům v kalendáři.
- Vysvětlí důvody jejich slavení a připomínání, využívá k tomu historické události, tradice a obyčeje s nimi spojené.
- Vysvětlí, jak svátky a výročí ovlivňují to, jak vnímá sebe sama, jak se vnímají lidé v jeho okolí nebo v celém státě.

Proč slavili ve středověku Vánoce?

Autor materiálu: Daniel Guřka

Anotace

Lekce uvede žáky do způsobu, jakým se Vánoce slavily ve středověku, a vede je ke konfrontaci s tím, jak a proč slavíme Vánoce dnes, a obecně k hlubšímu zamyšlení, k čemu jsou dobré tradice a slavení svátků.

Zadání pro žáky

- Žáci pracují celou dobu ve skupinkách, ideálně po třech. V první fázi si žáci ve skupině sdělí, proč si myslí, že se dnes slaví Vánoce a proč obecně slavíme svátky.
- Ve druhé fázi žáci ve skupině čtou text o Vánocích ve středověku. Text je dlouhý, proto je žákům doporučeno, aby si podle rychlosti čtení textové úryvky rozdělili a následně si je přečtení sdělili.
- Ve třetí fázi žáci jako skupina zaujmají k textu postoj a srovnávají motivy a průběh oslav Vánoc se současnou dobou.
- Ve čtvrté fázi by měla proběhnout diskuse nad závěry. Ta může být celotřídní nebo může vzniknout spojením dvou skupin do větší, ve které si žáci sdělí své závěry.
- Lekce je ukončena závěrečnou odpovědí, kterou vytváří každý žák sám za sebe.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK kulturní Kulturní identita a rozmanitost KKT-IDR-000-ZV9-001	<i>Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.</i>	- povzbuzují žáky k hlubší reflexi jejich vlastních kulturních tradic a hodnot a vedu diskuse o jejich zkušenostech s jinými kulturami prostřednictvím médií, cestování nebo komunitních událostí - zadávám úkoly, kde žáci srovnávají kulturní vlivy (tradice, zvyky, umělecká díla) ve své zemi s těmi v jiných zemích a přemýšlejí o vlivu historie a geografie na formování těchto rozdílů

Metodický komentář pro učitele

- Lekce je zvládnutelná za jednu hodinu, ale pro plné rozvinutí diskuse je doporučeno ji realizovat jako dvouhodinovou. V tom případě:
 - o Je možné lekci doplnit o další, především vizuální materiál zobrazující vánoční zvyky.
 - o Je vhodné věnovat delší čas projektu vytváření vánočního přání pro středověkého člověka. Přání je možné nejen navrhnout, ale i vizuálně vytvořit, případně podle písemného návrhu nechat přání vytvořit pomocí AI.
- Pokud je to možné, je vhodné rozdělit skupinky podle rychlosti čtení tak, aby se žáci, kteří čtou pomalu, rozprostřeli mezi ty, kteří čtou rychle. K rozřazení je možné žáky požádat, aby si stoupli na jednu stranu třídy, pokud mají pocit, že čtou pomalu, a na druhou stranu třídy ti, kteří mají pocit, že čtou rychle. Doprostřed se postaví ti, kteří se cítí mezi. Každá skupinka, která má žáka, jenž čte pomalu, by měla mít i někoho, kdo čte rychle, nebo alespoň někoho ze středu. Učitel by měl upozornit, že ve skupině nemusí všichni přečíst stejně dlouhý text, ale že si skupinka má texty rozdělit s ohledem na schopnosti svých členů. Je vhodné, aby učitel na tabuli zadal čas určený ke čtení a poté čas vyhrazený pro společnou diskusi nad přečteným textem.

Popis ověřování

- Učitel vede žáky k reflexi odlišných motivů slavení svátků ve středověku a v dnešní době.
- Při kontrole závěrečných odpovědí klade učitel důraz na splnění podmínek, které jsou uvedeny v pracovním listu.

Zdroje

- Upravený text z knihy Zdeňka Smetánky: *Legenda o Ostojovi - SMETÁNKA, Zdeněk. Legenda o Ostojovi: archeologie obyčejného života. Česká historie. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-661-3.*